

Gazdasági hírösszefoglaló 2. hét - Bukarest

Tavaly 1,8 %-kal növekedett a román gazdaság, amely 0,8 %-kal elmaradt a várakozásoktól a Világbank jelentése szerint. A nemzetközi pénzügyi szervezet lefelé módosította az idei és a jövő évi GDP növekedésével kapcsolatos becsléseit is, mely mutató ebben az évben várhatóan 3,3 %-kal, jövőre pedig 3,8 %-kal fog növekedni, noha 2023. júniusában 2024-re még 3,9 %-os -, 2025-re pedig 4,1 %-os értékeket prognosztizáltak.

2023 első 11 hónapjában ~25,55 milliárd EUR volt a külkereskedelmi mérleg hiánya, amely **17,6 %-os** (5,4 milliárd EUR) **csökkenést** jelent 2022 azonos időszakához képest. Az **export 73,5 %-a irányult az EU-ba,** míg az import tekintetében az **onnan érkező termékek aránya 72,8 %** volt. A mérleghiány csökkenése elviekben pozitív fejlemény volna, mivel az ország kereskedelmi helyzetének és nemzeti valutájának az erősödését eredményezi. Ugyanakkor negatívumként értékelhető, hogy a változást nem az export növekedése, hanem az import csökkenése okozta, ami a vásárlóerő gyengülését, a lakossági fogyasztás csökkenését jelzi. A **2023. évi külkereskedelmi mérleghiány** nagyságrendileg **28 milliárd EUR** körül várható, tekintettel arra, hogy 2022. decemberében az import értéke kerekén 3 milliárd euróval haladta meg az exportét.

2023. III. negyedévében 7301 lej (~1470 EUR) volt a romániai háztartások átlagjövedelme, az **egy főre jutó bevétel** nagysága pedig **2918 lej (~587 EUR)** összeget tett ki. Ez 5,7 % -os, illetve 5,3 %-os növekedést jelent a II. negyedévhez képest. A pénzbeli jövedelem háztartásonként átlagosan havi 6829 lejt (~1374 EUR), személyenként pedig 2729 lejt (~550 EUR), a természetbeni jövedelem pedig háztartásonként havi 472 lejt (~95 EUR) és személyenként 189 lejt (~38 EUR) tett ki. Ez 6,3 % növekedést, illetve 2,3 %-os csökkenést jelent az előző negyedévhez képest.

Több ágazatban is jelentős béremelések történtek 2023-ban. A legnagyobb mértékben, 41 %-kal, a **vízi szállításban dolgozók** jövedelme emelkedett. 2022. októberében még csak 4339 lej (872 EUR) volt az átlagkereset az ágazatban, azonban ez 2023 októberére 6115 lejre (~1230 EUR) nőtt. A **kőolajiparban** tavaly 35 %-kal nőtt az átlagbér, 7432 lejről (~1495 EUR) 10 059 lejre (~2023 EUR). A **raktározás** területén 30 % volt a bérfeljesztés mértéke, aminek eredményeként 4720 lejről (~950 EUR) 6139 lejre (1235 EUR) emelkedett az átlagfizetés.

Ugyanakkor kiemelkedő mértékben, 28 %-kal nőtt az átlagbér a **közoktatásban** is, 3933 lejről (~791 EUR) 5031 lejre (1012 EUR).

Az oktatás közel egy évtized távlatában is az élen jár a bérfeljesztés vonatkozásában, tekintve, hogy 2014. októberében mindössze 1541 lej (310 EUR) volt a pedagógusok átlagfizetése, ami a tavaly októberre 5031 lejre (~1012 EUR) nőtt. Ez 226 %-os bérfeljesztésnek felel meg. Hasonló arányban, hozzávetőlegesen 225 %-kal emelkedtek a fizetések az **élelmiszeriparban**

Gazdasági hírosszefoglaló 2. hét - Bukarest

is az elmúlt 9 év alatt. Az ágazat azonban alacsonyabb szintről indult, mint a tanügy, 1153 lejről (~232 EUR), így tavaly októberben is mindössze 3751 lej (~755 EUR) volt az átlagkereset. Említésre méltó továbbá, hogy a közel egy évtized alatt **a legjelentősebb bérfejlesztés az építőiparban történt 253 %-os növekedéssel**, így az átlagfizetés 1292 lejről (~260 EUR) 4556 lejre (~916 EUR) emelkedett, melyhez az is hozzájárult, hogy **az építőiparban dolgozók bruttó 10 000 lejes (~2012 EUR) értékhatárig nem fizetnek személyi jövedelemadót és az általános nyugdíjbiztosítási hozzájárulás mértéke is alacsonyabb. Ugyanezen adókedvezmények érvényesek az élelmiszeriparban és a mezőgazdaságban is**, ahol szintén jelentős bérfejlesztés ment végbe. Ez utóbbiban 209 %-kal nőtt az átlagfizetés, amely 2023.

októberében 3823 lej (~769 EUR) összeget ért el.

A 2023. január – novemberi időszak alatt csökkent az ipari termelés 2022. azonos időszakához képest, amelynek nyers adatok szerinti, 4,8 %-os csökkenését a villamosenergiatermelés, valamint a hő-, gáz- és melegvíz-szolgáltatás 9,7 %-os, illetve a feldolgozóipar 4,4

%-os visszaesése okozta. Ezzel szemben a kitermelőipar 2,6 % bővült.

Az autóipar árbevétele 2023-ban megközelítette a 33 milliárd eurót, amely az előzetes adatok alapján tavaly minden idők legjobb eredményét érte el. A 260 ezernél több dolgozót foglalkoztató iparág a gazdaság húzóágazata, **az exportnak hozzávetőleg a harmadát, a GDP-nek pedig a 13 %-át adja.** A két autógyártó, a **Dacia és a Ford az ágazati árbevétel nagyságrendileg 25 %-át teszi ki**, a többi az alkatrész- és a gumiabroncs-gyártók tevékenységéből származik. Románia 20 legnagyobb üzeme közül 13 az autóipar területén működik. Az elmúlt hetekben az ágazat képviselői súlyos kritikával illették a nagyvállalatokra kivetett 1 %-os forgalmi adó bevezetését, valamint a 2024-es roncsautó programok költségvetésének a csökkentését.

Elutasította az Európai Unió Bírósága a Wizz Air keresetét, amelyet a Tarom állami támogatása miatt nyújtott be. A magyar légitársaság szerint indokolatlan volt, hogy 2020ban a kormány közel 37 millió euró összegű támogatást nyújtott az állami légiforgalmi vállalatnak. A testület ezzel a döntésével jóváhagyta az Európai Törvényszék 2022. május 4-ei ítéletét, melyben megalapozatlannak nyilvánította a magyar diszkont légitársaság által megfogalmazott kifogásokat.

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Bukarest